

Rezumat

Teza de abilitare, intitulată *Interferențe onomastice, sociolingvistice, lexicologice în perspectivă romanică*, oferă o sinteză a activității din parcursul profesional al subsemnatului de după obținerea, în 2004, a titlului de *doctor în filologie*. Prezenta lucrare sintetizează rezultatele cercetărilor științifice întreprinse de candidat în următoarele domenii: onomastică, limba română contemporană: vocabular, filologie romanică, limba latină, sociolingvistică, psiholingvistică.

Realizări științifice, profesionale și universitare

Activitatea științifică / profesională și universitară cuprinde trei niveluri: publicare de cărți și studii de specialitate, participare la congrese și conferințe (inter)naționale de profil, participare la granturi (director a două proiecte CNCS și membru într-un al treilea).

Prima carte publicată, intitulată *Noțiunea „muncă” – o perspectivă sociolingvistică în diacronie*, reia subiectul tezei de doctorat, al cărei coordonator științific a fost prof. G. I. Tohăneanu. Capitolele cărții iau în discuție „munca” sub diverse aspecte, atât teoretic, din perspectivă lingvistică, mitologică, psihologică, sociologică, religioasă, literară, istorică, politică, cât și aplicativ, prin prezentarea unor câmpuri semantice ale principalilor termeni definatorii ai conceptului în cauză, insistându-se asupra celor din latină și română.

Direcția de cercetare interdisciplinară este confirmată de cele zece cărți, publicate în calitate de

- unic autor:

Limba română în context european;

Un excurs onomastic în spațiul public românesc actual;

- coautor:

Limba latină. Gramatică și texte (reeditată);

Dicta Memorabilia. Dicționar uzual adnotat de sigle, expresii, maxime și citate latine;

Multum in parvo. Expresii și citate latinești adnotate;

- editor:

Onomasticon. Studii despre nume și numire I;

Numele și numirea. Actele Conferinței Internaționale de Onomastică. Ediția I, Interferențe multietnice în antroponimie;

Name and Naming: Synchronic and Diachronic Perspectives;

- coeditor:

Confluente lingvistice și filologice;

Onomastics in Contemporary Public Space.

Regăsirea cărților atât în toate bibliotecile importante din România, cât și în alte sute de biblioteci din lume (230 doar pentru un titlu, cf. www.worldcat.org) reprezintă un argument convingător în ce privește interesul cercetătorilor pentru activitatea mea, pentru subiectele abordate dintr-o perspectivă interdisciplinară, pentru relevanța, originalitatea și internaționalizarea contribuțiilor personale.

Domeniile de interes abordate în cărți au fost diversificate și dezvoltate în numeroase articole, studii (27 publicate în România, 26 în străinătate) apărute în reviste (ISI, BDI) și în volumele unor congrese / conferințe internaționale din Africa de Sud, Austria, Belgia, Canada, Croația, Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Republica Moldova, Serbia, Spania, SUA, Suedia, Ungaria.

Activitatea științifică poate fi cuantificată și prin participarea la evenimente științifice după susținerea doctoratului: 13 în țară, 12 în străinătate (pe trei continente).

Activitatea managerială și universitară este confirmată de câștigarea, în calitate de director de proiect, a două granturi CNCS: *Interferențe multietnice reflectate în antroponimia maramureșeană, spațiu central-european* (PN II Idei, cod 251, contract nr. 838/2009) și *Onomastica din spațiul public românesc actual: studiu socio- și psiholingvistic* (PN II TE, cod 3/2010, contract nr. 57/2010). În primul proiect am analizat cauzele și efectele pătrunderii tot mai multor prenume străine (romanice, germanice, slave etc.) în onomasticonul românesc, mai exact în una dintre cele mai tradiționaliste zone ale României: Maramureșul. Antroponimele de import au fost adoptate atât de români, maghiari, ucraineni, cât și de țigani, din dorința de a fi „în pas cu moda” onomastică din vestul Europei. Lipsa îngrădirilor după 1989, dezvoltarea explozivă a mass-mediei, libertatea de a călători în străinătate au făcut ca prenumele autohtone, specific românești, majoritatea de factură creștină, să fie concurate tot mai frecvent de numele de import, adaptate mai mult sau mai puțin limbii române.

Al doilea proiect de cercetare aduce în prim-planul interesului segmentul cel mai puțin investigat din cadrul onomasticii denumirilor oficiale: *numele din spațiul public*. Actul de înregistrare a numelor de firme are corespondent în actul numirii individuale (consemnarea numelui în Registrul Stării Civile), însă finalitatea celor două acte denominative menționate este

diferită (scop comunicativ și publicitar, în cazul primului, scop individualizator, în cazul celui de-al doilea). Din perspectivă sociolingvistică, numele de firme reprezintă un indice diagnostic al structurii sociale și al proceselor de interacțiune specifice unei comunități. Din punct de vedere psiholingvistic, se poate identifica o relație între structura numelor și procesele psihologice ale indivizilor care le produc și le interpretează într-un context comunicativ dat. Gândirea, memoria, afectele, temperamentul celor care conferă nume au rol determinant în opțiunea denominativă.

Menționez, totodată, că fac parte, în calitate de membru, din echipa grantului CNCS *Antroponime neconvenționale românești în context european: tipare de construcție și funcție discursivă* (PN-II-RU-TE-2011-3-0007, contract nr. 103/2011, director: Daiana Felecan).

Afilierea la mai multe asociații profesionale naționale și internaționale (Societatea Română de Științe Dialectologice, The Names Society of Southern Africa, Societatea de Studii Clasice, Société de Linguistique Romane, International Council of Onomastic Sciences) a constituit un imbold să organizez două manifestări științifice cu o consistentă reprezentare (calitativă și cantitativă) internațională: ***Conferința internațională de onomastică „Numele și numirea”. Ediția I. 2011. Interferențe multietnice în antroponimie*** (participanți din 11 țări); ***Conferința internațională de onomastică „Numele și numirea”. Ediția a II-a. 2013. Onomastica din spațiul public actual*** (participanți din 23 de țări).

Activitatea didactică are două dimensiuni:

- activitate pentru studenți / masteranzi: susțin următoarele cursuri: Limba latină, Limba greacă (veche), Limba română contemporană (Vocabularul), Filologie romanică (la licență); Dinamica vocabularului limbii române, Sociolingvistică, Antroponimie romanică, Vocabularul fundamental al limbilor romanice (la masterat);

- activitatea cu studenții / masteranzii / profesorii din gimnaziu: coordonarea programului de masterat *Limba română în context european (spațiu, cultură, comunicare)*, îndrumare a studiului / cercetării, concretizată în lucrări de licență, disertații de masterat, lucrări pentru obținerea gradului didactic I.

Planuri de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, științifice și universitare / academice, direcții de cercetare

Carierea profesională, științifică și universitară o voi dezvolta pe direcțiile de cercetare precedente (lexicologie, onomastică, sociolingvistică, filologie romanică, limbi clasice), astfel

încât caracterul multidisciplinar al preocupărilor mele să dobândească o continuitate. Îmi propun să atrag înspre cercetare pe cei mai buni dintre studenții și masteranzii mei, venindu-le în întâmpinare, dacă mi se va acorda prilejul, cu oferte de cercetare doctorală din domeniile încă explorabile ale științelor umaniste.

Dintre temele științifice individuale pe care intenționez să le abordez în viitorul apropiat amintesc:

- *Granițe și identități etnice reflectate în numele străzilor din localitățile transilvănene, cu privire specială asupra hodonimelor provenite din antroponime;*

- *Actul de numire prin poreclă: o perspectivă psiholingvistică (cu referire la porecele date de elevi / studenți profesorilor);*

- *Contactul lingvistic reflectat în antroponimia existentă în comunitățile de emigranți români.*

Referințe bibliografice

Ultima parte a prezentului demers redă bibliografia de care m-am folosit pentru redactarea tezei și care mi-a facilitat însușirea preceptelor teoretice aferente disciplinelor din câmpul meu de interes.